

Wspólne oświadczenie
Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec
z okazji 35-tej rocznicy podpisania
Traktatu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec
o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy

Z dumą odnotowujemy podpisanie 35 lat temu Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Stał się on momentem zwrotnym w relacjach polsko-niemieckich.

Polska i Niemcy są dzisiaj nie tylko sąsiadami i przyjaciółmi, ale też bliskimi, równoprawnymi partnerami i wiarygodnymi sojusznikami, trwale zakotwiczonymi w strukturach europejskich i euroatlantyckich. Po długim czasie podziałów i nieufności Traktat, stał się nie tylko ważnym elementem w procesie polsko-niemieckiego pojednania, ale także początkiem pogłębionej, pełnej zaufania współpracy na wszystkich płaszczyznach.

Stworzone 35 lat temu ramy instytucjonalno-prawne umożliwiły bezprecedensowy rozwój współpracy polsko-niemieckiej, co zawdzięczamy przede wszystkim zaangażowaniu społeczeństw naszych krajów.

Od tego czasu oba nasze państwa zasadniczo się zmieniły. Przede wszystkim jednak, na skutek pełnoskalowego ataku Rosji na Ukrainę, fundamentalnie zmieniło się nasze otoczenie geopolityczne. Pomni tragicznej historii XX w. jako sojusznicy w NATO, partnerzy w UE ponosimy szczególną odpowiedzialność za nasz region i kontynent. Rosyjska agresja przeciwko Ukrainie postawiła nas w nowej rzeczywistości politycznej. Jest probierzem naszej odpowiedzialności i skuteczności. Wspólne zaangażowane we wzmocnienie bezpieczeństwa Europy to dziś geopolityczna konieczność. Polsko-niemiecki wkład w bezpieczeństwo wschodniej flanki jest tego dobrym przykładem. Z satysfakcją odnotowujemy zawarcie w dniu 17 czerwca br. nowej polsko-niemieckiej umowy o współpracy w dziedzinie obronności. Potwierdza to naszą determinację do podejmowania wspólnych działań. Polsko-niemieckie partnerstwo pozostaje filarem silnej, zjednoczonej Europy i wiarygodnego NATO.

Agresywne działania Rosji, zwłaszcza o charakterze hybrydowym i dezinformacyjnym, wymierzone są także przeciwko nam. Mają na celu wywołanie podziałów społecznych, niszczenie porządku publicznego, podważanie zaufania do państwa i jego instytucji. Nie damy się zastraszyć. Będziemy skutecznie wzmacniać naszą odporność i edukować nasze społeczeństwa. Naszym nadrzędnym celem pozostaje ochrona europejskich wartości, w tym rządów państwa prawa i transparentnych procesów wyborczych, a wreszcie trwały i sprawiedliwy pokój na Ukrainie, wzmacniający bezpieczeństwo Europy. Poważnie traktujemy lekcję wynikającą z historii. „*Nigdy więcej wojny*” to nie jest puste hasło, lecz zobowiązanie wobec przyszłych pokoleń.

W przeświadczeniu niemieckich win, uznajemy tragiczny rozdział naszej historii za wieczną przestrożę. 81 lat po zakończeniu II wojny światowej odchodzą ostatni świadkowie tamtych wydarzeń. Wierzymy, że historia może nie tylko dzielić, ale też łączyć. Do tego potrzeba wzajemnego wycucia, wrażliwości, ale także konkretnych działań, w duchu wspólnego oświadczenia z 1 grudnia 2025 roku, które wykraczają poza sferę symbolicznych gestów. Z zadowoleniem odnotowujemy kolejne kroki na drodze do budowy w centrum Berlina pomnika poświęconego obywatelom polskim – ofiarom II wojny światowej i nazistowskiego terroru

w latach 1939–1945 i czekamy z niecierpliwością na wyniki konkursu pod koniec tego roku. Doceniamy dotychczasowe decyzje rządu federalnego na rzecz zwrotu do Polski zagrabionych dóbr kultury. Wkrótce powinny nastąpić kolejne.

Nasza współpraca gospodarcza daje nam szczególne powody do satysfakcji. Obroty handlowe między Polską a Niemcami uległy w ostatnich dekadach zwielokrotnieniu. Niemcy zajmują 3 miejsce na liście największych gospodarek świata, Polska aspiruje do pierwszej 20-tki. Istotnie zmieniła się struktura i charakter naszych kontaktów handlowych. Przekłada się to na wspólny dobrobyt, powstawanie nowych miejsc pracy i rozwój więzi społecznych. Do pełnego uwolnienia potencjału społeczno-gospodarczego potrzebujemy nowych impulsów. Nasi przedsiębiorcy i obywatele czekają na rozwój infrastruktury transgranicznej i rozbudowę sieci komunikacyjnej. Zwiększy to nie tylko ich mobilność społeczną i ułatwi handel, ale też wzmocni nasz potencjał militarny. Opowiadamy się za rozbudową sieci partnerstw, zwłaszcza w tych obszarach, gdzie oba nasze kraje mają szczególnie dużo zaległości – od technologii podwójnego zastosowania po cyfryzację czy rozwój sztucznej inteligencji.

Unia Europejska pozostaje osią naszej współpracy. Jej wzmocnienie i stabilność to nasz strategiczny interes. W tym duchu pragniemy wnieść wspólny wkład w kształtowanie przyszłości Unii Europejskiej. Nie mamy wątpliwości, że w obliczu narastających napięć Unia Europejska staje się dla nas kluczowym narzędziem służącym na poziomie globalnym ochronie i realizacji naszych interesów.

Trójkąt Weimarski, podobnie jak Traktat, obchodzi w tym roku jubileusz 35-lecia. Jak żaden inny format uosabia on odzyskanie jedności i solidarności Europy. Jesteśmy zgodni, że Trójkąt Weimarski może nadal generować wspólne impulsy w polityce zagranicznej i europejskiej oraz wzmacniać spójność Unii Europejskiej. Z satysfakcją odnotowujemy w tym kontekście rozwój współpracy sektorowej.

Optyka relacji polsko-niemieckich istotnie się zmieniła. Stoimy dzisiaj przed innymi wyzwaniami niż w 1991 roku. Polskę i Niemcy stać na więcej – stawką jest nasza wolność, bezpieczeństwo, dobrobyt. Jesteśmy odpowiedzialni za przyszłość – jako sąsiedzi, partnerzy, sojusznicy. Musimy zdać ten egzamin, budując przyszłość wzajemnych relacji: odpowiedzialnie, uczciwie i po partnersku i interesie całej Europy.